

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

KEHITTÄMISHANKE

KOTIVÄENVIERAILUT

8POPEB

Harri Koivisto

Työn ohjaaja Kaarina Ranne
Tampere 2010

15 sivua + 1 liitettä
Opettajankoulutuksen kehittämishanke
Tampereen ammatillinen opettajakorkeakoulu
Ryhmän opettaja; Kaarina Ranne
Maaliskuu 2010
Avainsanat: Huoltaja, koulu, yhteistyö

TIIVISTELMÄ

Kehittämishankkeessa selvitettiin koulun ja huoltajien välistä kasvatuskumppanuutta ja käytänteitä, joilla sitä ylläpidetään Kokemäenjokilaakson ammattiopistossa. Lisäksi haluttiin luoda selvä toimintaohje jolla huoltajien luona tehtävä vierailu voitaisiin toteuttaa yhteneväisesti.

Kehittämishanke kohdennettiin selventämään vain ammattiopiston sähköosaston kotiväenvierailuja. Tämä siksi että eri koulutushaarojen yksilölliset sisällöt, tavat, säännöt ja toimintatavat eroavat suuresti toisistaan.

Kehittämishankkeen pohjana oleva kasvatuskumppanuus koulun ja vanhempien välillä on ollut käytössä jo aikanaan Peipohjan ammattikoulun kotiväenvierailuissa.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	4
2 SATAEDU Satakunnan Ammattiopisto Kokemäki.....	5
3 TOIMINTATAVAT.....	5
4 LAINMUKAISUUS.....	6
5 KASVATUSKUMPPANUUS.....	7
6 VIERAILUJEN JÄRJESTÄMINEN JA SISÄLTÖ.....	8
6.1. Koulutuksen rakenne.....	8
6.2. Ryhmänohjaaja.....	9
6.3. Wilma.....	10
6.4 Opiskelijan opas.....	10
6.5 Työssäoppiminen.....	11
6.6 Kustannukset.....	11
6.7 Muut käytännön asiat.....	12
6.8 Kuulumiset.....	12
7 POHDINTO.....	13
8 LÄHTEET.....	15
9 LIITTEET.....	16

1 JOHDANTO

Tämä kehittämishanke sai alkunsa Kokemäenjokilaakson ammattiopiston Kokemäen toimipisteellä olleen perinteen vuoksi. Kehittämishankkeen valmistumisen aikana koulun nimi muuttui SATAEDU (Satakunta education) Satakunnan ammattiopistoksi. Koulun perustamisvuodesta 1957 lähtien on ylläpidetty poikkeuksellisen tiivistä huoltajien ja koulun välistä yhteistyötä. Koulun erikoisena tapana on ollut kotiväenvierailut, jossa kaksi opiskelijan opettajaa vierailee opiskelijan kotona ensimmäisen syksyyslukukauden aikana. Olen myös itse opiskellut silloisessa Kokemäenjokilaakson ammatillisessa oppilaitoksessa joten myös minun kotonani vierailivat sähköosaston opettajat vuonna 1987. Muistan itse ”liunneeni” paikalta on omat opettajani kotiini tulivat. Kirjoittaessani tätä kehittämishanketta kysyin omilta vanhemmiltani mitä he silloisesta vierailusta muistivat, vaikka onhan aikaakin kulunut jo yli kaksikymmentä vuotta. Koko vierailun kulku oli selvässä muistissa vierailua tekevien opettajien nimiä myöten. Kotiväenvierailulla on siis, ei pelkästään tiedotuksen kannalta vaan myös elämän ”merkkipaalujen” mukainen merkitys. Kotiväen tai nykyään huoltajien ja koulun välistä yhteistyötä kotikäyntien yhteydessä on tutkittu oppilaitoksessa myös aiemmin. Mm. vuonna 1985 nykyäänkin oppilaitoksessa työskentelevät lehtorit Seppo Peltola ja Jukka Lehtonen ovat selvittäneet koulun ja kodin välistä yhteistyötä seminaarityössään: *Opettajien suorittamat kotikäynnit Peipohjan ammattikoulussa*. Tutkimustyö on tehty lopputyönä Hämeenlinnan opettajaopistolle. Seminaarityön aiheena on tutkittu tuntemuksia joita kotikäynnit herättävät opettajissa, oppilaissa ja huoltajissa. Omassa kehittämishankkeessani aion syventyä tutkimaan lähinnä kotikäyntien sisältöä ja käytänteitä enkä niinkään sen tarpeellisuutta.

2 SATAEDU Satakunnan Ammattiopisto Kokemäki

Ensimmäinen Kokemäenjokilaakson ammattikoulun perustamista koskeva kokous pidettiin tammikuussa 1954 ja ensimmäiset opiskelijat aloittivat silloisessa Peipohjan Ammattikoulussa syksyllä 1957. Valittavina ammattiin valmistavina koulutuksina olivat metallityö-, konekorjaus-, sähkö-, rakennus-, ompelu- ja talousosastot. Vaikka koulun nimi onkin vuosien varrella muuttunut monta kertaa, ovat esimerkiksi käyttäytymissäntöihin ja kotiväenvierailuihin liittyvät perinteet säilyneet lähes samoina koulun perustamisvuosista lähtien. Vuoden 2010 alusta lähtien on koulu kuulunut osaksi SATAEDU Satakunnan koulutuskunta yhtymää, jonka muita oppilaitoksia sijaitsee Ulvilassa, Nakkilassa, Harjavallassa ja Kankaanpäässä. Opiskelijoita Kokemäellä on tällä hetkellä noin 450 ja koko SATAEDUSSA noin 2500

3 TOIMINTATAVAT

Koulun ja huoltajien yhteistyö on käytännössä oppilaitoksessa järjestetty seuraavasti:

1. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden huoltajien vierailu koululle. Nk. kotiväenilta. Suuresta opiskelija määrästä johtuen koululle on kutsuttuna vain kahden osaston opiskelijoiden huoltajat kerrallaan. Perinteeksi on muodostunut, että sähkö ja metalliosasto ovat yhtä aikaa läsnä. Osastojen valitsemat edustajat kättelevät ja toivottavat tervetulleeksi kaikki tilaisuuteen osallistuvat huoltajat. Ennen tilaisuuden alkua tarjoillaan kahvi. Kaikki koontuvat auditorioon jossa rehtori, apulaisrehtori ja opinto-ohjaaja toivottavat vieraat tervetulleeksi. Tilaisuuteen osallistuu myös koulumme kuraattori joka kertoo tarjoamistaan palveluista. Tämän jälkeen eri osastojen osastonjohtajat jakavat huoltajat ryhmiin. Ryhmäjako suoritetaan opiskelijoiden oman ryhmänohjaajan ryhmien mukaisesti. Ryhmänohjaajat kiertävät osaston tilat läpi ja pysähtyvät kuulemaan eri opettajien lyhyen esitykset opettamistaan aloista ja omista opetustiloistaan. Tämän kierroksen jälkeen ryhmänohjaajat keskustelevat oman ryhmäläistensä huoltajien kanssa.

2. Opiskelijoille jaettava opiskelijan opas joka on toimitettava myös huoltajille. Asia varmenneetaan kotikäyntien yhteydessä. Oppaassa on kerrottuna koulun osoitteet, henkilökunnan yhteystiedot, järjestyssäännöt ja lukuvuoden opetuspäivät ja lomat. Opas jaetaan uusille opiskelijoille heti ensimmäisenä koulupäivänä.

3. Ryhmänohjaajan vierailu opiskelijan kotona. Mukaan vierailulle voidaan ottaa joku osaston opettajista, osastonjohtaja, rehtori, opinto-ohjaaja tai kuraattori. Vierailut pyritään suorittamaan syyslukukauden aikana, kuitenkin hyvissä ajoin ennen joulua. Vierailuajankohtana ovat normaalin kouluajan ulkopuolella olevat arki-illat maanantaista torstaihin. Kotiväenvierailujen sisällöstä kerrotaan tarkemmin luvussa 6. Kotiväenvierailujen järjestäminen ja sisältö.

4. Avoimien ovien päivä, jolloin huoltajat voivat niin halutessaan osallistua seuraamaan opiskelijoille annettavaa opetusta. Avoimien ovien päivänä on pyritty myös järjestämään aikaa esimerkiksi paikalle saapuneiden opiskelijoiden huoltajien ja ryhmänohjaajan välille.

5 Wilma käyttöliittymän ylläpito, josta alaikäisten opiskelijoiden huoltajat voivat seurata omien huollettaviansa poissaoloja, huomautuksia ja opintosuorituksia. Sähköinen yhteydenpito on mullistanut koulun ja kodin välisen yhteydenpidon. Huoltajien saattaa olla vaikeaa tavoittaa opettajaa virka-aikana, johtuen esimerkiksi oman työn luonteesta, siksi viestin jättäminen netin kautta tavoittaa ja johtaa yleensä aina yhteydenottoon koulun ja kodin välillä.

6. Ryhmänohjaajan aktiivinen toiminta yhteydenpidossa opiskelijan huoltajiin on edelleen vanha ja hyväksi todettu tapa edesauttaa nuoria etenemään opiskeluissaan. Koulumme uusimman ohjeen mukaan huoltajiin ollaan yhteydessä, mikäli opiskelijalla on enemmän kuin 30 tuntia selvittämättömiä poissaoloja kuukaudessa.

4 LAINMUKAISUUS

Toisella asteella lain tavoite on hyvin samansuuntainen perusopetuslain kanssa. Niin lukiolaissa (629/1998) kuin laissa ammatillisesta koulutuksesta (630/1998) on pykälä, minkä mukaan nuorten koulutuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Opetushallitus on yhdessä Suomen vanhempiinliiton kanssa tekemässään tutkimuksessa: Laatusa Kodin ja koulun yhteistyöhön todennut kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittämisen olevan pitkäjänteistä ja vuorovaikutuksellista toimintaa. Samaisessa tutkimuksessa on myös todettu, että koulun tulee aktiivisesti pohtia erilaisia yhteistyö muotoja, joilla opiskelijan huoltajat voivat osallistua nuorten koulutukseen. Muita yhteistyötahoja koulutusta järjestävälle oppilaitokselle on määrätty mm kansanterveys- ja lastensuojelulaissa. Vanhemmilla tai opiskelijan huoltajilla on myös oikeus tulla kuulluksi nuoren opetukseen liittyvissä asioissa. (<http://www.edu.fi/julkaisut/laatukuvaus2007.pdf>)

Tutkimuksessa on listattu valtakunnalliset ja paikalliset päätökset jotka edellyttävät yhteistyötä eri tahojen kanssa. Tällaisia päätöksiä ovat:

Perusopetuslaki ja – asetus

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet

Opetuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma

Opetussuunnitelmaan perustava perusopetusasetuksen 9 pykälän mukainen vuosittainen suunnitelma

Lukiolaki ja – asetus

Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaoista

Lukion opetussuunnitelman perusteet

Laki ammatillisesta koulutuksesta

Ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelman perusteet

Koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma

5 KASVATUSKUMPPANUUS

Kasvatuskumppanuus on opiskelijan ja kouluhenkilökunnan välistä tietoista toimintaa, jolla yhdessä ennakolta sovituin keinoin tuetaan nuoren kasvua, kehitystä ja oppimisen prosesseja. Karilan mukaan kasvatuskumppanuuden ideana on myös haastaa vanhemmat panostamaan vuorovaikutuksen syventämiseen kouluhenkilökunnan kanssa. (Karila – Alasuutari – Hännikäinen – Nummenmaa- Rasku-Puttonen 2006).

Viitala ja Väärälä ovat opinnäytetyössään Kasvatuskumppanuuden toteutuminen päiväkodissa vanhempien näkökulmasta todenneet kasvatuskumppanuuden myös tarkoittavan vanhempien arkinäkemyksen ja käytännössä omaksuttujen kasvatuseriaatteiden ja kasvattajien ammatillisen tietotaidon yhdistämistä.

Onnistuneella kasvatuskumppanuudella siis varmistetaan kasvattajien sekä lapsen, nuoren tai opiskelijan huoltajien tai biologisten vanhempien välinen tasavertainen yhteistyö. Tämän yhteistyön yhtenä onnistumisen kantavana perustana on molempien osapuolien keskinäinen kunnioitus ja luottamus. Onnistuneen kasvatuskumppanuuden toteutumisen jälkeen pystytäänkin tun-

nistamaan opiskelijan mahdollinen tuen tarve varhain jollain oppimisen alueella. Näiden ongelmien tunnistamiseen vaaditaan kuitenkin sekä vanhempien että opettajien tiedot ja kokemukset. Uusien yhteydenpitovälineiden kuten sähköpostin tai internetpohjaisten käyttöliittymien avulla saavutettu ajasta ja paikasta riippumaton keskusteluyhteys omalta osaltaan helpottaa avointa keskusteluyhteyttä vaikeistakin asioista puhuttaessa. Kasvatuskumppanuuteen olennaisen luottamuksen rakentuminen vie kuitenkin aikaa. Kohtaamisia vanhempien ja opettajien välillä on oltava riittävästi, jotta molempien osapuolten toimintatavat tulevat tutuiksi. (Karila 2006)

Tällaisten kohtaamisien kannalta koulun ja vanhempien väliset kotiväen vierailut ovat mitä parhain tapa luottamuksen rakentamiseen. Aikaisemmin oli vallalla uskomus ammattikasvattajien ylivoimaisuudesta, onneksi nykyään tunnustetaan molempien osapuolten tasapuolinen ja rakentava yhteistyö yhteisen päämäärän saavuttamiseksi.

6. KOTIVÄENVIERAILUJEN JÄRJESTÄMINEN JA SISÄLTÖ

Yhteistyö alkaa kotiväenillasta, jolla ryhmänohjaajan ja vanhempien välistä kasvatuskumppanuutta aletaan luoda. Illan aikana ryhmänohjaaja tutustuu ryhmänsä opiskelijoiden huoltajiin ja näin luo luottamuksellista suhdetta. Vierailujen valmistelu aloitetaan opiskelijoiden mukana lähetettävällä tiedotteella (liite 1), jolla pyritään selvittämään kunkin perheen parhaat mahdolliset vierailuajat. Tarvittavan tiedon saaminen nopeasti ja kaikilta opiskelijoiden huoltajilta auttaa ryhmän ohjaajaa vierailujen järjestämisessä. Koska Kokemäen Ammattiopiston opiskelijat tulevat laajalta alueelta, on vierailut järjesteltävä niin, ettei saman illan aikana siirtymää tule liikaa aikahukan välttämiseksi. Kun kaavakkeet on saatu opiskelijoiden tuomana takaisin, laaditaan taulukko jonka perusteella ryhdytään soittamaan ja varmistamaan vierailuajankohtaa. Vierailun kestoksi riittää mainiosti yksi tunti, aika ei ole määrätty, vaan kodeissa ollaan ”tilanteen mukaan”. Kotiväenvierailu on tasavertainen kohtaaminen opettajien ja vanhempien välillä, vaikka vierailun tarkoituksena on tutustua ja luoda luottamuksellista yhteistyön ilmapiiriä on vierailun aikana kuitenkin pystyttävä huoltajille kertomaan:

6.1. Koulutuksen rakenne

Ammattiopiston sähköalan opinnot ovat kolmivuotisia. Ensimmäisen ja toisen vuoden opinnot sähköalalla ovat samat. Uuden käytännön mukaan opiskelijat hakevat sähköalan peruskoulutukseen ja valitsevat suuntautumisvaihtoheutensa vasta toisen vuoden lopulla, kun ensimmäinen

työssäoppimisjakso on ohi. Kokemäeltä sähköalalta valmistuu sähköasentajia ja automaatioasentajia. Erona ammattinimikkeissä on, että sähköasentajat työskentelevät perinteisesti talotekniikka-alan rakennustyömailla ja automaatioasentajat teollisuuden käyttö, huolto- ja kunnossapitotehtävissä. Kumpikaan ammattinimike ei poissulje toisen ammatin työtehtäviin hakeutumista. Huoltajille tulee myös pyrkiä selvittämään ammattinimikkeiden työllistymistä, työnluonnetta ja mahdollisia tulevaisuuden työpaikkoja.

Lukuvuodet koostuvat viidestä kahdeksan viikon jaksosta. Ensimmäisenä lukuvuonna yksi kahdeksan viikon jakso on ATTO-aineita (ammattitaitoa tukevat aineet). ATTO-aineiden jakso on jaettu vielä kahtia, jolloin opiskelijat ovat poissa osaston omista opinnoista neljä viikkoa syksyllä ja neljä viikkoa keväällä. Tämä kokeiluluonteinen kahtiajako tehtiin, opiskelijoiden omista pyynnöistä johtuen. Osa opiskelijoista koki englannin, äidinkielen, terveystiedon yms. opiskelun heti peruskoulun jälkeen liian raskaaksi ja osa tunsikin jäävänsä liiaksi jälkeen ammattiaineissa. Fysiikan ja matematiikan opetus annetaan osastolla.

Toisena lukuvuonna on taas yksi kahdeksanviikon jakso ATTO-aineita. Jonka aikana opiskelijat ovat keskimäärin kolme ja puolipäivää poissa ammattialan opinnoista. Toisen vuoden aikana opiskelijat kohtaavat myös vielä kerran vanhan vihollisensa ruotsin kielen. Toisena lukuvuonna alkavat myös työssäoppimiset, jolloin yksi kahdeksanviikon jakso ollaan tutustumassa työelämään sähköalan yrityksissä.

Kolmantena ja viimeisenä lukuvuonna opiskelijat on jaettu suuntautumisvaihtoehtojensa mukaisiin ryhmiin. Viimeiseen lukuvuoteen kuuluu myös yksi kahdeksan viikon mittainen työssäoppimisen jakso. Sähköosastolla viimeisen lukuvuoden opiskelijat ovat pääsääntöisesti molemmat ryhmät vain yhden opettajan opetuksessa. Sähköasentajien koulutus viimeisenä vuotena koostuu pitkälti koulun ulkopuolisilla työmailla, muutamaa valinnaista teoriakurssia lukuun ottamatta. Ammattiopisto on perinteisesti tarjonnut palvelutoimintaa, josta lähipaikkakuntien asukkaat ovat voineet ostaa eriammattialojen palveluja. Työstä veloitetaan vain kiinteät kulut ja nimellinen tuntikorvaushinta.

6.2. Ryhmänohjaaja

Sähköosastolla opiskelijat ovat hakuvaiheen jälkeen jaettu a- ja b-ryhmiin. Ryhmä jaot on alustavasti tehty aakkosjärjestyksen ja asuinpaikkakuntien mukaan. Kahtena ensimmäisenä koulupäivänä syksyllä kouluun ei saavu muita kuin opintonsa aloittavat opiskelijat. Tutustuttuaan alustavasti näiden kahden ensimmäisen koulupäivän aikana ovat opiskelijat saaneet tehdä muutoksia alkuperäisiin ryhmäjakoihin. Molemmille ryhmille on osoitettu ryhmänohjaaja. Ryh-

mänohjaajantehtäviä ovat kaikki ryhmän asioihin liittyvät asiat sekä ensisijainen yhteydenpito huoltajiin. Sähköosastolla ryhmän ohjaajat eivät kulje ryhmän mukana koko opiskeluaikaa vaan vaihtuvat vuosittain.

6.3. Wilma

Satakunnan ammattiopistolla on käytössään internetin kautta toimiva wilma-liittymä. Wilman kautta voivat opiskelijan huoltajat seurata poissaoloja, suorituksia, tiedotteita ja lähettää viestejä ryhmänohjaajalle. Opiskelijat saavat ensimmäisten koulupäivien aikana käyttäjätunnukset wilmaan sekä omat sähköpostiosoitteensa. Huoltajien käyttäjätunnukset jaetaan huoltajien illassa, ja niille jotka ovat olleet estyneitä, tunnukset jaetaan henkilökohtaisesti kotiväenvierailun aikana. Wilma on osalle huoltajista ennestään tuttu työkalu koulun ja kodin välisessä yhteydenpidossa, koska se on käytössä muutamissa lähialueen peruskouluissa. Huoltajille tulee antaa opastusta wilman käyttöön ja internetyhteyden luomiseen koulun palvelimelle. Opiskelijat saavat myös omat kotiasemansa koulun verkkoon harjoitustöiden tallentamista varten. Vierailun aikana on kerrottava, että käyttöön annettava muistitila on tarkoitettu vain koulutehtävien varmuustallentamiseen, ei esimerkiksi omien kuva- ja videotallenteiden säilytykseen. Nykyisen käytännön mukaan ei koulusta jaeta lukukauden päätyttyä todistusta vaan opiskelusuoritukset ovat tulostettavista wilma-liittymän kautta. Sähköosastolla on kuitenkin ollut perinteenä jakaa nk. joului- ja kevät todistukset. Wilma-käyttöliittymän palveluja kehitetään tulevaisuudessa koko ajan yhteydenpidon helpottamiseksi. Lisätietoa koulusta ja koulutuksesta on luettavissa koulun internet-sivustolta www.sataedu.fi.

6.4 Opiskelijan opas

Kaikille opiskelijoille jaetaan ensimmäisenä koulupäivänä opiskelijan opasvihkonen. Opas on tarkoitettu sekä opiskelijalle itselleen että huoltajille apuvälineeksi. Opas luetaan ensimmäisen koulupäivän aikana läpi valvotusti. Oppaassa on kerrottu:

- Koulun henkilökunnan ja oman osaston opettajien puhelinnumerot
- Koulun muista palveluista, kuten kahvilapalvelu
- Opiskeluun liittyvistä opetussuunnitelmista, tutkintorakenteista ja yhdistelmäopinnoista
- Koulussa toimivista projekteista, jota esimerkiksi tällä hetkellä ovat OPPIVA ja OPPI-APAJA

- Opiskelijoiden näyttöihin, todistuksiin, arviointiin ja jatko-opintokelpoisuuteen liittyvistä asioista
- Läsnäolon tärkeydestä sekä siihen liittyvistä sanktioista
- Opinto-ohjauksesta
- Opiskelijahuoltoon liittyvistä asioista
- Opiskelijakunnasta
- Asuntolapalveluista
- Vakuutuksista ja opintojen rahoittamisesta
- Koulun ATK-verkkoon liittyvistä käyttäjätunnuksista ja muista palveluista
- Järjestyssäännöistä

Sähköosastolla otettiin käytännöksi allekirjoittaa paperi, jossa jokainen opiskelija allekirjoituksellaan varmentaa saaneensa oppaan ja lukeneensa sen läpi. Hukkaan menneen tai rikkoutuneen oppaan tilalle opiskelija saa ryhmänohjaajaltaan uuden pyydettyä.

6.5 Työssäoppiminen

Ammatilliset opinnot koostuvat koulussa annettavasta lähiopetuksesta, sekä vähintään 20 opintoviikon mittaisesta työssäoppimisen jaksosta. Sähköosastolla ei opiskelijoita ole lähetetty työssäoppimaan ensimmäisen lukuvuoden aikana. Työssäoppiminen on jaettu kahteen kahdeksan viikonmittaiseen jaksoon. Ensimmäinen työssäoppiminen suoritetaan toisena lukuvuotena ja toinen viimeisenä. Koulu järjestää työssäoppimispaikat opiskelijoille. Paikat on pyritty hakemaan opiskelijan omalta kotipaikkakunnalta kuljetusten järjestämisen helpottamiseksi. Kaikki työssäoppimiseen liittyvät kustannukset maksaa koulu. Matka- ja ruokailukorvaukset maksetaan, joko suoraan työnantajalle tai korvataan opiskelijalle toimitettuja kuitteja vastaan. Ammattiopiston läheisyydessä harjoittelevat opiskelijat ruokailevat koululla. Opinto-ohjaaja kutsuu työssäoppimiseen lähtevien opiskelijoiden huoltajat koululle työssäoppimisiltaan, jossa asia käydään läpi yksityiskohtaisemmin.

6.6 Kustannukset

Kotiväenvierailun aikana on hyvä kertoa myös koulutukseen liittyvistä kustannuksista. Kustannuksia kertyy opiskelijoille jaettavasta aloituspaketista, joka sisältää kyniä, viivaimia, paperia ja kansion. Opiskelija voi halutessaan kieltäytyä ostamasta aloituspakettia. Opiskelukirjat ovat maksullisia, vanhoja kirjoja voi käyttää, mikäli niitä on saatavissa. Sähköosaston opiskelijoille

tilataan työkalupakki, joka sisältää sähkömiehen perustyökalut. Mikäli opiskelija ei halua ostaa työkalupakkia omakseen, saa hän koululta pakin käyttöönsä koulutuksen ajaksi. Ensimmäisenä lukuvuonna opiskelijoille tilataan työliivi. Toisena tilataan vuonna turvakengät ja kolmantena talvitakki. Koulu maksaa työvaatteiden hinnasta puolet. Kustannuksia kertyy myös pakollisista korteista. Tällaisia ovat esimerkiksi tulityökortti, työturvallisuuskortti ja sähkötyöturvallisuuskortti. Kortit ovat pääsääntöisesti voimassa viisivuotta sen myöntämisestä. Kaikille sähköosaston opiskelijoille annetaan yhden päivän mittainen hätäensiapukoulutus, joka on myös maksullinen. Kertyneet kustannukset laskutetaan huoltajilta. Kustannusten jakautuminen koulutuksen aikana on etupainotteinen, eli valtaosa kustannuksista tulee maksettavaksi ensimmäisen lukukauden aikana. Maksujärjestelyistä huoltajat voivat halutessaan keskustella koulun toimiston kanssa.

6.7 Muut käytännön asiat

Vierailun aikana on syytä kerrata myös kaikki osastokohtaiset käytännön asiat. Poissaolojen hoitamiseen liittyvät epäselvyydet ja käytäntöjen erot ovat osoittautuneet suurimmiksi yhteydenottojen aiheeksi huoltajien ja ryhmänohjaajien välillä. Sähköosastolla käytäntönä on ollut, että kaikista poissaoloista tehdään anomus tai selvitys. Poissaoloja on kolmenlaisia selvittämättömiä, selvitettyjä ja aiheettomia. Aiheeton poissaolo voi olla selvitetty, mutta syy ei ole opiskelijan kannalta hyväksytty. Suuria ongelmia on aiheuttanut autokoulusta johtuvat poissaolot, koululle on pyritty saamaan yhtenäinen käytäntö autokoulusta johtuvien poissaolojen selvittämiseen. Opiskelijan sairastuttua yllättäen, hän ilmoittaa itse henkilökohtaisesti puhelimitse ryhmänohjaajalleen poissaolosta. Ajatuksena on ollut, ettei tekstiviestillä tai äidin soittamana saatua ilmoitusta hyväksytä. Koulupäivän alkamis- ja päättymisajankohdat on myös hyvä kerrata. Linja-autoaikatauluista ja niihin liittyvistä pysäkeistä, reiteistä ja kustannuksista saa tarkemmat tiedot koulumatkoista vastaavalta henkilöltä. Huoltajia on hyvä muistuttaa myös muista koulun opiskelijahuoltopalveluista, tällaisia ovat esimerkiksi terveydenhoitaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja ja kuraattori.

6.8 Kuulumiset

Kotiväenvierailun aikana on tarkoitus tutustua huoltajiin. Yleensä yhteydenpito helpottuu kun ihmiset kohtaavat kasvotusten. Vierailun aikana on hyvä kertoa mitkä ovat koulun ja kodin väliset roolit ja että, koulun tarkoituksena on, olla nuoren kasvun tukena ei kasvattajana. Koulumme

kuraattori Riitta Hirsikosken mukaan ryhmänohjaajan on tärkeää tuntee myös opiskelijan kodin tavat ja säännöt. Kotiintuloajat, nukkuminen, pelaaminen, päihteet, seurustelu ja muut nuoren arkipäivään vahvasti liittyvistä asioista kuuleminen auttaa monesti ryhmänohjaajaa ymmärtämään nuoren käytöstä koulussa. Huoltajilta voi myös tiedustella onko opiskelijalla lähipiirissään esimerkiksi vakavia sairauksia, jotka voivat olla nuorella henkisenä kuormana. Opiskelijan terveydentilaan liittyvistä asioista tietäminen olisi myös ryhmänohjaajalle tärkeää. Kroonisista sairauksista tietäminen esimerkiksi diabetes tai epilepsia, jotka nuoret joskus haluavat salata muilta opiskelutovereilta helpottaa mahdollisella hädän hetkellä toimimista. Kuraattorin mukaan myös nuoren henkisen hyvinvoinnin tiedustelu on tärkeää. Mikäli nuori on mukana jossain avohuollon palvelussa, tuessa tai terapiassa on yhteisten tukitoimien järjestäminen helpompaa kuin tieto hoitosuhteista on koululla. Hirsikoski haluaa myös korostaa, että kodin ja huoltajien roolia tulee painottaa. Kodin pitää tarjota ja kannustaa nuorta opinnoissaan, hylkäämisen ja mitätöinnin tunteet synnyttävät nuorissa usein arvottomuuden tunteen, jolla ei vahvaa ammatti-identiteettiä rakenneta. Esimerkiksi vertaaminen muihin sisaruksiin on joskus saattanut olla esteenä nuoren hyvälle opintomenestykselle. (Hirsikoski 2009)

7 POHDINTO

Vanhempien kanssa tehtävää kasvatustyötä ohjaa kasvatuskumppanuus, oli kyseessä sitten elämänsä aloitteleva päiväkerholainen tai työuransa aloittava sähköasentaja. Tukiverkoston rakentaminen jokaisen opiskelijan ympärille on tärkeää. Ilman aukotonta ja tiivistä yhteistyötä kaikkien nuoren opintoihin liittyvien tahojen kanssa ei toivottuun päämäärään päästä. Alun perin peipohjan Ammattikoulun aloittama käytäntö on toiminut hyvin läpi vuosikymmenien. Riittävän ajoissa huomautetut opiskelijan opintoja häiritsevät tekijät voidaan ratkoa helposti kun luottamuksellinen yhteistyö koulun ja kodin välillä toimii. Ei vanhempainvierailut kuitenkaan ole ongelmattomia, monet opettajat eivät ole valmiita laajentamaan työelämäänsä ikään kuin omalle vapaa-ajalleen ja näin ollen laittamaan itsensä omana persoonanaan omituiseen ystävyys-suhteeseen ventovieraiden ihmisten kanssa. Keskusteltuani muiden vanhempien opettajien kanssa olen kuitenkin varma että, kotiväen vierailuista on huomattavasti enemmän hyötyä kuin haittaa. Sitä todistaa esimerkiksi vain ne harvat tapaukset jossa huoltajat eivät ole halunneet ottaa opettajia vastaan. Niitäkin harvoista kerroista luultavammin osa johtui esimerkiksi elämäntilanteesta tai muusta syystä johtuvista poikkeavista kotioloista joita ei opettajille olisi ehkä haluttu näyttää. Omalta kohdaltani voin kuitenkin sanoa saaneeni enemmän tältä kokemuksesta kuin mitä se on

ottanut. Olenkin vanhempien vierailuja tehdessäni monia erilaisia koteja nähtyäni oppinut arvostamaan kodin lämpöä ja turvallisuutta jokaisen opiskelijan henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin perustana.

Kehityshankkeessa ei varmastikaan ole tullut ilmi mitään uutta tai mullistavaa, olenkin pyrkinyt vain kirjaamaan ylös kaikki ne asiat joista vierailun aikana on ainakin syytä muistaa mainita tai kysyä. Muistan itse ensimmäisellä kotiväenvierailulla ollessani kaivanneeni muistilistaa asioista joita olin miettinyt kertovani. Tilanteet ja keskustelut huoltajien kanssa vaativat vierailua tekevältä opettajalta myös eräänlaista ”pelisilmää” jolla kotioloja ja vanhempien suhtautumista kouluun tulee tarkkailla. Huoltajat eivät saa tuntea jäävänsä paitsioon oman lapsensa tulevaisuuden vaikuttamisesta, vaan keskustelussa on painotettava, ettei vanhempien rooli heikkene nuoren valmistautuessa tulevaisuuden ammatin tuomiin haasteisiin.

LÄHTEET

Opetushallitus. 2007. Laatusuorituksen ja koulun yhteistyöhön [www-dokumentti].
<http://www.edu.fi/julkaisut/laatuksuoritus2007.pdf> Luettu 28.2.2010.

Hirsikoski Riitta, Kuraattori. 22.12.2009. [www-dokumentti].
riitta.hirsikoski@sataedu.fi Luettu 23.12.2009.

Karila, Kirsti - Alasuutari, Maarit – Hännikäinen, Maritta – Nummenmaa, Anna Raija – Rasku-
Puttonen, Helena (toim.) 2006: Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.

Opinnäytetyö. 2006. "Yhdessä tää hoituu parhaiten" - Kasvatuskumppanuuden toteutuminen päivä-
kodissa vanhempien näkökulmasta [www-dokumentti].
https://oa.doria.fi/bitstream/handle/10024/6135/stadia_1163753168_7.pdf?sequence=1. Luettu
1.4.2010.

KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ

SÄHKÖOSASTON KOTIKÄYNNIT SYKSYLLÄ 2009

Laadimme aikataulua sähköosaston opettajien vierailusta opiskelijoiden huoltajien luona. Asiasta kerroimme syksyn yhteisessä vanhempainillassa.

Toivomme, että merkitsette mahdollisimman monta niitä iltoja jolloin opettajien vierailu parhaiten teille sopii.

Vierailu kestää noin tunnin ajan ja se pyritään suorittamaan **ma – to iltais**in klo **16–21** välisenä aikana (ei kuitenkaan lomaviikolla 43). Ryhmänohjaaja varmistaa ja sopii tarkemman ajankohdan puhelimitse ehdotustenne joukosta.

Opiskelija: _____ kotikäynnille parhaiten sopivia ajankohtia ovat:

Pvm. _____
Huoltajan allekirjoitus

Lomake pyydetään palauttamaan ryhmänohjaajalle mahdollisimman pian.